

Resilience v území

doc. Ing. Jan Nevima, Ph.D., MBA

Resilience - vymezení

Resilience je schopnost systému **absorbovat narušení a přitom si zachovat svou základní funkci a strukturu** (Brian Walker, David Salt, and Walter Reid, 2006)

Resilience je schopnost městského (či obecního) systému a jeho obyvatel **udržovat kontinuitu přes všechny otřesy a zároveň se pozitivně přizpůsobovat a transformovat směrem k udržitelnosti** (Program OSN pro lidská sídla).

Příbuzným tématem je koncept **Smart City**, kde jednotlivé chytré řešení, projekty a opatření mohou napomoci resilienci zvýšit, současně je to projev municipální konkurenceschopnosti.

Resilience - vymezení

Resilience na základě dosavadního poznání můžeme definovat jako schopnost systému se rychle obnovit a přiblížit se výchozímu stavu.

Resilience jako funkční odolnost je taková schopnost, která znamená menší propad a rychlejší zotavení – a vzniká tak **resilience dividend**.

Schopnost formovat resilientní obec vychází – z praktických zkušeností minulých krizí, z příkladů špatné a dobré praxe jiných municipalit, z krizových plánů obcí, přičemž vhodné je krizové situace simulovat.

Resilience - vývoj

70.- 90. léta 20. století

- krizové řízení jako služba společnosti
- vychází z nebezpečí a zranitelnosti
- vytváření bariér pro jednotlivé případy
- soustředění na reakci – zásah („boj s ...“)
- dosažení návratu do původního stavu
- DLOUHODOBÉ VLIVY: objevuje se koncept závislosti na životním prostředí, udržitelnosti a její nezbytnosti

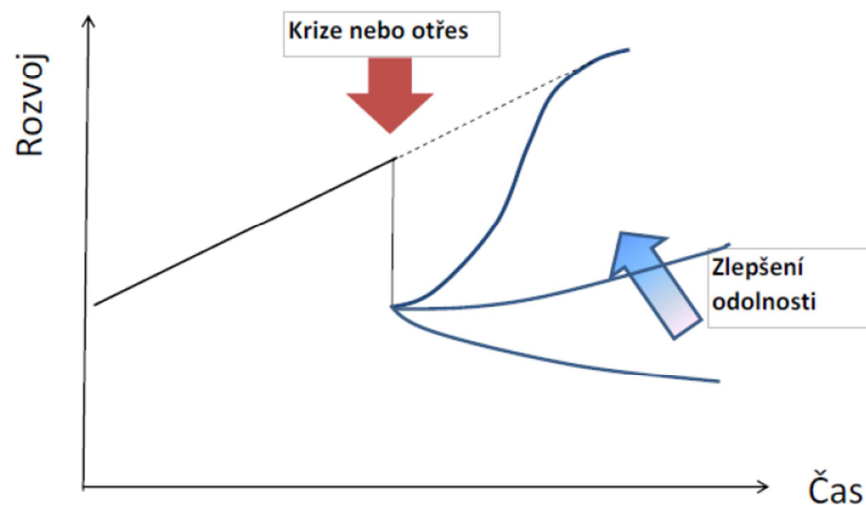
Resilience - vývoj

21. století

- jednak prevence, a rovněž reakce na krizi
- zahrnutí aktérů místních iniciativ
- počet hrozeb a reflexe
- řešíme i hrozby, které se ještě neprojevily

Kromě resilience je důležitá také **resistance!**

PARADIGMA ODOLNOSTI

Výstupy z dotazníku

Dotazník byl rozeslán 5 636 zástupcům měst a obcí v ČR.

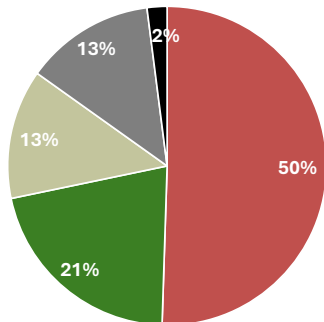

Šetření probíhalo mezi 21.11.2023 až 17.1.2024

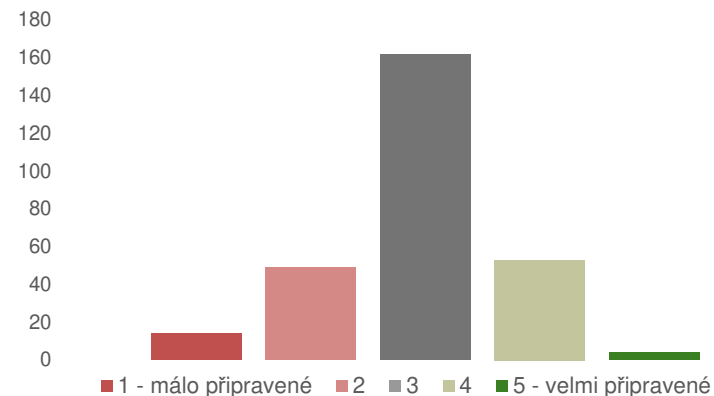
Dotazník vyplnilo **284** zástupců samospráv (návratnost 5 %).

Jak vnímáte z pohledu Vaší obce/města téma odolnost/resilience?

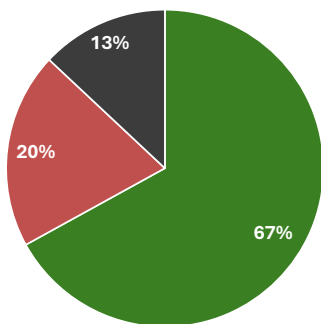

- Tématem odolnosti/resilience jsme se nijak nezabývali
- Jako průřezové téma napříč projekty a aktivitami
- Kombinace předchozího
- Nedokážu odpovědět

Jak byste zhodnotil/a celkovou připravenost Vašeho města/obce na Vámi vnímané hrozby?

Realizujete nebo plánujete opatření na předcházení nebo bránění se hrozbám?

- Ano
- Ne
- Nedokážu odpovědět

Výsledky prioritizace (FS 19.4.2024)

1. Stárnutí populace - 65
2. Ekonomické a finanční krize - 77
3. Klimatická změna - 78
4. Vysoká míra byrokracie - 87
5. Nežádoucí dopady přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku - 94
6. Nedostatečná občanská vybavenost - 97
7. Znečištění životního prostředí - 99
8. Kybernetická bezpečnost - 103
9. Malá participace občanů - 110

Východiska pro tvorbu indexu (koncept)

- Téma: index ekonomické resilience
- Veřejně dostupné ukazatele:
 - nezaměstnanost, počet ekonomických subjektů, velikost ekonomicky aktivního obyvatelstva, případně saldo migrace.
 - statistické: míra imigrace a emigrace z obce, věkové složení obyvatel, počet bytů k počtu obyvatel, počet ekonomických subjektů k počtu obyvatel, počet škol vztažených k počtu dětí nebo dospívajících.
- Interní data obcí.
- Ve všech případech ale potřebujeme sledovat vývoj ukazatele v čase a definovat šok.

RESILIENTNÍ OBEC.CZ

Mapa příkladů opatření ovlivňujících resilienci obcí

DATABÁZE PŘÍKLADŮ

VLOŽIT NOVÝ ZÁZNAM

UNIVERSITY
CENTRE FOR ENERGY
EFFICIENT BUILDINGS
CTU IN PRAGUE

T A
Č R

Tento projekt je spolufinancován ze státní podpory Technologické agentury ČR v rámci Programu SIGMA.
www.resilient.cz
Vytvářet odolnější a zdravější obce

Úvodní stránka > Databáze příkladů

Název	Oblast hrozeb	Riziko	Princip mitigace	Rok
Rekonstrukce základní školy Postřekov	1. Stárnutí populace	Zánik školy, odchod rodin s dětmi	Nepřerušení klíčové služby, etapizovaná rekonstrukce školy s nepřerušovanou výukou	2024
Pilotní projekt sdílení elektrické energie Litultovice	5. Nežádoucí dopady přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku/Nedostatek energetických a materiálových zdrojů	Extrémní zátěž obecního rozpočtu, energetická chudoba obyvatel	Zvýšení energetické soběstačnosti	2021
Investice do vlastního energetického zdroje, vlastní zdroj paliva, energetické úspory	5. Nežádoucí dopady přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku/Nedostatek energetických a materiálových zdrojů	Extrémní zátěž obecního rozpočtu	Eliminace vlivu negativních externalit	2018